



KWA+

Als het in Nederland langdurig droog is, is er in West-Nederland onvoldoende zoetwater beschikbaar. Dan voeren we extra zoetwater aan door het gebied van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden (HDSR). Deze aanvoerroutes noemen we de KWA: Klimaatbestendige wateraanvoer Midden-Nederland.

De verwachting is dat door klimaatverandering de behoefte aan zoetwater toeneemt en de KWA vaker en langduriger ingezet gaat worden. Onder de naam 'Capaciteitsuitbreiding Klimaatbestendige Wateraanvoer (project KWA+)' gaan we de wateraanvoer uitbreiden van 7 m³/s naar 15 m³/s en het watersysteem verbeteren en robuuster maken.



Kade ingezaaid met flora- en faunairijk gras

In deze laatste nieuwsbrief over het deelproject Lopikerwaard leest u meer over de werkzaamheden die in de Lopikerwaard zijn uitgevoerd. Met het afronden van de maatregelen in de Lopikerwaard is tegelijkertijd het totale project KWA+ afgerond.

Werkzaamheden vergroten doorstroming Lopikerwaardroute

In droge tijden is extra zoetwater nodig voor het westen van Nederland. Eén van de routes waarlangs dit water wordt aangevoerd, loopt door de Lopikerwaard. Langs een groot deel

van deze route (14 km) waren verschillende knelpunten, waardoor we niet voldoende water aan konden voeren.

Zo waren onder andere watergangen te smal

of te ondiep en er kon onvoldoende water onder bestaande bruggen doorstromen.

Hierna ziet u welke werkzaamheden we uitgevoerd hebben.

Herprofileren, baggeren en verbreden watergangen

Herprofileren watergangen

Om de doorstroming te vergroten hebben we verschillende watergangen geherprofileerd. Dit betekent dat we de breedte, diepte en vorm van de watergangen hebben aangepast voor een goede afvoer. Daarom moesten we watergangen baggeren, waaronder de Lansing ten zuiden van Polsbroek.

Baggeren

Op de bodem van watergangen ontstaat in de loop der tijd een laag bagger. Bagger bestaat onder andere uit gevallen blad, plantenresten en inwaaiend zand en stof. Deze laag wordt steeds dikker, waardoor een waterloop ondieper wordt. Een teveel aan bagger, riet en waterplanten belemmert de doorstroming en kan wateroverlast veroorzaken.



Baggeren ten zuiden van Polsbroek



Baggerdepot

De bagger hebben we vervoerd naar baggerdepots in de omgeving. Dit is een opslagplek op een perceel grond van een agrariër. Daar blijft de bagger liggen om te drogen. Dit duurt ongeveer drie jaar. Na het drogen is het een voedingsrijke bouwstof die de agrariër gebruikt om zijn percelen mee op te hogen.

Verbreden watergangen

Op verschillende locaties in het gebied hebben we watergangen verbreed. Hierdoor kan er meer water door de watergangen stromen. Het vrijkomend materiaal is verplaatst naar een gronddepot. Hier blijft de grond liggen tot het is ingedroogd. We hebben met omliggende agrariërs afspraken gemaakt dat ze deze grond daarna kunnen gebruiken.



Verbreden watergang

Aanbrengen beschoeiingen, palenrijen en natuurvriendelijke oevers

Op het traject hebben we enkele kilometers beschoeiingen, onder andere met rijen palen aangelegd. De palen zijn onder water aangelegd en zorgen voor een stabiel talud. Zo is de kans dat er grond afschuift vanaf het land kleiner. Ook is er aandacht voor de waterkwaliteit en biodiversiteit door de aanleg van nieuwe natuurvriendelijke oevers.



Ingezaaide kade

Afronding project

In april 2025 zijn bijna alle terreinen die we gebruikten tijdens de uitvoering, ingezaaid met gras. Agrariërs kunnen deze grond in de zomer weer gebruiken. Ook hebben we een aantal kades ingezaaid met fauna- en kruidenrijk grasland. Een aantal grond- en baggerdepots die nog in gebruik zijn worden na ongeveer 2,5 jaar opgeruimd.

Inmiddels is het erg droog en is de KWA in werking. Bekijk ook onze droogtepagina's op hdsr.nl/droogte

Nieuwe bruggen

Ten noorden van Polsbroek kon er te weinig water onder de huidige voetgangersbrug doorstromen. Daarom is de oude brug vervangen door een nieuwe met een grotere overspanning en een kniphoog naar de geschiedenis.

Kniphoog naar vroegere touwhandel

Het 'touw' in het leuningwerk van de wandelbrug herinnert aan de geschiedenis van de touwindustrie. Naast de akkerbouw teelden agrariërs hier vroeger ook hennep. Niet voor hasj, waar we nu misschien aan denken, maar voor touw. In de 16e eeuw groeiden de scheepvaart en visserij hard, waardoor touw onmisbaar was. Zo ontstond er een levendige touwhandel. Het vervoer van hennepstouw ging over water naar de grote scheepswerven in Amsterdam.



Nieuwe voetgangersbrug ten noorden van Polsbroek

IZI-travel wandelroute

Wilt u het heden en verleden van het waterbeheer in de Lopikerwaard al wandelend ervaren? Ga dan op pad met de IZI-travel wandelroute Polsbroek-Vlist. Deze bestaande route is nu als audiotour beschikbaar via de telefoon.

Ontdek de Hollandse veenpolders, historische watergangen, een voormalige Gerechtsplaats én het eeuwenoude, maar ook uiterst belangrijke waterknooppunt van Polsbroek. Een wandeling van acht kilometer door een mooie omgeving met informatie over de rijke geschiedenis van dit gebied en het bijzondere landschap.



Scan de qr-code hier-naast voor de link naar de wandelroute Polsbroek-Vlist.

Met dank aan de gemeente Krimpenerwaard en Werkgroep Behoud Lopikerwaard voor hun inbreng.

Woord van dank

De bestuurders van beide waterschappen, Aad Straathof (Hoogheemraadschap van Rijnland) en Bert de Groot (Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden) bedanken alle inwoners van de Lopikerwaard en in het bijzonder de agrariërs, voor hun bijdrage aan dit project.

Hoogheemraad Aad Straathof:

"Door goede samenwerking is het project Capaciteitsuitbreiding Klimaatbestendige Wateraanvoer (KWA+) afgerond.

Dit systeem levert 15m³ zoet water tijdens droogte en lage rivierafvoeren. Voor Rijnland betekent dit voldoende zoet water, betrouwbare watervoorziening en stabiel waterbeheer. We zijn trots op en blij met deze mijlpaal, een mooie stap richting de toekomst!"

Hoogheemraad Bert de Groot:

"Als waterschap zijn we 10 jaar intensief bezig geweest met dit mooie en grote 10-delige project KWA+. Niet iedereen in

ons gebied vond dit even fijn. Want waarom liggen bij ons (soms letterlijk in het land) de nadelen van een ingrijpend project en zijn de voordelen voor West-Nederland... Heel begrijpelijk!

Als bestuurder van De Stichtse Rijnlanden ben ik blij dat we Nederland hierbij een stukje droogte bestendiger hebben gemaakt. En dat de KWA+ ook echt doet wat het moet doen. Gezien de droogte van dit voorjaar ben ik blij dat we als het nodig is 15 m³/s water kunnen doorvoeren!"



Aad Straathof (links) en Bert de Groot (rechts)

Colofon

Bureau Communicatie

Adres

Poldermolen 2
Postbus 550
3990 GJ Houten

Telefoon

030 634 57 00

E-mail

communicatie@hdsr.nl

Internet

www.destichtserijnlanden.nl

X

@HDSR_waterschap

Instagram

[hdsr_waterschap](#)

LinkedIn

[hoogheemraadschap-de-stichtse-rijnlanden](#)

Meer informatie

Achtergrondinformatie over het project en de maatregelen, vindt u op www.hdsr.nl/kwa

Heeft u vragen? Mail of bel de omgevingsadviseur Arianne van Trigt via kwa@hdsr.nl of (030) 634 5753.

Het project KWA+ is een gezamenlijk project van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden en hoogheemraadschap van Rijnland. Het project is onderdeel van het Deltaprogramma Zoetwater.